

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 267/25
16.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Весне Секулић и Данице Косовац, чланова већа, у парници тужиоца АА са пребивалиштем у ..., чији је пуномоћник Владан Николић, адвокат из Београда, Благоја Паровића 19, против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Марија Дабић, адвокат из Београда, Светогорска 18/6, по тужби ради развода брака и противтужби ради супружничког издржавања, одлучујући о жалбама тужиоца и тужене изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду П2 451/23 од 13.3.2025. године, у седници већа одржаној дана 16.10.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе тужиоца и тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П2 451/23 од 13.3.2025. године у трећем и петом ставу изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П2 451/23 од 13.3.2025. године, првим ставом изреке дозвољено је преиначење противтужбе учињено поднеском од 4.9.2024.године. Другим ставом изреке разведен је брак закључен између тужиоца и тужене дана 6.10.1979. године у ..., уписан у матичну књигу венчаних која се води за матично подручје ... под текућим бројем ... за 2007Р годину, на основу одредбе члана 41 Породичног закона Републике Србије. Трећим ставом изреке обавезан је тужилац да на име издржавања тужене плаћа месечно 40% од пензије коју остварује код Републичког фонда ПИО умањен за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, почев од 10.8.2023. године, као дана подношења противтужбе, па убудуће,

док за то постоје законски услови и то до 25. дана у месецу за текући месец, уплатом преко поштанске упутнице, исплатом на адреси тужене. Четвртим ставом изреке одбијен је као неоснован противтужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужилац да туженој на име издржавања плаћа месечно преко досуђених 40% до тражених 50% од пензије коју остварује код Републичког фонда ПИО почев од 10.8.2023. године, па убудуће док за то буду постојали законски услови и то до 25. у месецу за текући месец, уплатом преко поштанске упутнице, исплатом на адреси тужене. Петим ставом изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Благовремено изјављеним жалбама тужилац и тужена побијали су првостепену пресуду и то тужилац у трећем ставу изреке због погрешно и непотпуно утврђеног стања и због погрешне примене материјалног права, а тужена решење о трошковима поступка садржано у петом ставу изреке из свих разлога прописаним чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник Републике Србије” бр. 72/11...10/23).

Тужена је опредељено тражила трошкове другостепеног поступка.

Испитујући правилност првостепене пресуде у побијаном делу, сагласно овлашћењима прописаних одредбом чланом 386 Закона о парничном поступку, а у вези са одредбом члана 202 - 207 Породичног закона (“Службени гласник РС, бр. 18/05 72/11 и 6/15) другостепени суд је оценио да жалбе тужиоца и тужене нису основане.

Током првостепеног поступка нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које другостепени суд пази по службеној дужности, а изрека првостепене пресуде у потврђујућем делу је јасна и у њеном образложењу су дати потпуни и непротивречни разлози о битним чињеницама, тако да се она жалбом тужене неосновано побија и због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац и тужена су у браку од 1979. године. Заједница живота прекинута је током 2020. године, када се тужилац иселио, након свађе са сином, када је претрпео насиље у породици. Тужилац сада живи у ..., на Косову и Метохији, у кући која је у његовом власништву површине око 80 м². Тужилац је рођен 1947. године, пензионер је уназад 12 година, његова пензија износи 38.000,00 динара. На Косову и Метохији остварује помоћ у износу од 180 евра, а од уштеђевине има 1.000 евра. Не остварује на други начин никакве приходе, нема ничију финансијску помоћ, аутомобил, нити обавезу издржавања других лица. Има здравствене проблеме са астмом, лекове добија на рецепт у Београду, а део лекова купује и то је издатак месечно од око 15 – 20 евра. Када иде до лекара у ..., иде таксијем, јер нема превоза из ..., што износи од 50 до 60 евра по одласку. За исхрану издваја око 10 евра дневно. Кућа у ... је у његовом власништву, порез плаћа 30 евра, рачун за електричну енергију у зимском периоду износи 52 евра, а у летњем периоду око 18 евра, издатак за воду и канализацију износи месечно 5 евра, а рачун за мобилни телефон плаћа 1.000,00 динара месечно. Кућа у ..., део у коме живи тужена – приземље, је у његовом власништву, исту је стекао на основу уговора о ортачкој изградњи од 27.4.2007. године са братом тужене. Поднео је захтев за легализацију објекта. У ...

тужилац поседује непокретности – пољопривредна и грађевинска земљишта на основу сертификата од 2.8.2023.године и то: катастарску јединицу ...-њива пете класе, катастарску јединицу ...-њива пете класе, катастарску јединицу...ливада пете класе, катастарску јединицу ...-њива треће класе, катастарску јединицу ...-њива треће класе, катастарску јединицу ...-грађевинско земљиште, катастарску јединицу ...-ливада друге класе. Тужилац је са ... закључио уговор о купопродаји непокретности-станава у изградњи са компензацијом, на основу ког уговора стиче право власништва на три стана у изградњи у ..., за које је укупна уговорена цена од 127.000 евра, коју ће тужилац платити продавцу компензацијом, преносом права својине продавцу – инвеститору на непокретности - катастарској јединици ... у износу од 120.000,00 евра, а 7.000 евра на жиро рачун продавца, најкасније до 31.12.2025.године.

Тужена је рођена 1958. године и живи у кући у ... - ..., у приземљу, које је у власништву тужиоца, са тужиочевим сином ВВ из првог брака, који има 55 година и полицајац је у пензији. Тужиочев син је узео под закуп ауто- перионицу у ... и тужена понекад оде са њим у перионицу и тамо опере крпе, али не ради у перионици, није запослена, већ иде да не би била сама код куће. ВВ плаћа све рачуне, храну и лекове за тужену. Тужена нема никакве приходе, осим што је остварила право на помоћ на КиМ у износу од 100 евра. Тужена нема имовину на своје име. Спрат куће у којој живе није срећен, нема ни паркет и због тога не може да се издаје, а њен сада покојни брат који је живео на спрату куће и који је био власник истог има двоје деце, тако да спрат припада њима. Тужена има завршену основну школу, никада у животу није радила, већ је била домаћица. Од 2000. године живи у ..., до тада су живели у Са тужиоцем је имала двоје деце, син им је преминуо пре седам година, а ћерка има двоје малолетне деце, није запослена и не доприноси њеном издржавању. Ћерка и унуке је обилазе. Преко супруга је здравствено осигурана, има високу диоптрију и то на десном оку - 10,5, а на левом - 10,25, миоме на материци, срчани је болесник, има повремене несвестице, болује од депресије, јер је јако тешко поднела смрт сина, а због здравствених проблема мора да користи преписану терапију и да иде на редовне лекарске прегледе. Кућу у којој борави тужилац на КиМ су заједно градили, али јој тужилац не дозвољава да у истој борави када оде у ..., већ тужена борави код свог брата.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је у складу са одредбама члана 16, 41, и 210 став 1 Породичног закона Републике Србије развео брак парничних странака, јер је оценио да се не може остварити заједница живота супружника с обзиром на озбиљно и трајно поремећене брачне односе. У складу са чланом 199 Закона о парничном поступку дозволио је преиначење противтужбе учињено поднеском од 4.9.2024. године, сматрајући да је исто целисходно за коначно решење односа међу странкама и да поступак по преиначеној тужби неће знатно продужити трајање парнице. Одлучујући о противтужби у складу са чланом 151 став 1, 162 и члана 279 став 2 Породичног закона Републике Србије којом је тужена тражила да се обавезе тужилац да јој на име издржавања плаћа месечно 50% од износа пензије коју остварује код Републичког фонда ПИО умањен за порезе и доприносе, првостепени суд је имајући у виду да тужена нема довољно средстава за издржавање, да никада није била запослена, да има завршену само основну школу, те године старости и здравствено стање тужене који јој онемогућавају да се запосли како би остваривала приходе за своје издржавање, оценио да тужена има право на супружничко издржавање, а да је тужилац, имајући у виду његове приходе и потребе у могућности да

плаћа месечно износ у висини од 40% од пензије коју остварује, који износ ће делом бити довољан да подмири месечне потребе тужене и одлучио као у трећем ставу изреке, док је одбио као неоснован тужбени захтев преко досуђених 40% до тражених 50% пензије коју тужилац остварује код Републичког фонда ПИО почев од 10.8.2023. године, па убудуће, одлуком садржаном у четвртном ставу изреке.

По оцени Апелационог суда првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право дајући за своју одлуку у потврђујућем делу разлоге које у целости прихвата и Апелациони суд и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку на исте упућује.

Одредбом члана 151 став 1 Породичног закона прописано је да супружник који нема довољно средстава за издржавање, а неспособан је за рад или је незапослен, има право на издржавање од другог супружника сразмерно његовим могућностима. Трећим ставом наведеног члана Породични закон је прописао да супружник нема право на издржавање ако би прихватање његовог захтева за издржавање представљало очигледну неправду за другог супружника. Супружник према одредби члана 166 став 1 ПЗ остварује право на издржавање првенствено од другог супружника (у конкуренцији са осталим сродницима који према њему имају обавезу издржавања).

Неосновано се жалбом тужиоца указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, јер је првостепени суд извео све предложене доказе од значаја за утврђивање битних чињеница, а исте је правилно и потпуно оценио у свему правилно примењујући одредбу члана 8 Закона о парничном поступку у вези са одредбом члана 205 Породичног закона. Током првостепеног поступка несумњиво је утврђено да спрат куће у којој тужена живи није адекватно опремљен и да није у власништву тужене, да би могла да исти издаје и тако остварује приходе, као и да тужена не ради у ауто-перионици ВВ. Чињеница да све трошкове домаћинства – за рачуне, намирнице и лекове сноси син тужиоца из првог брака није од утицаја на правилност одлуке, с обзиром на то да он нема законску обавезу издржавања тужене.

Код оцене да ли супружник који тражи издржавање нема довољно средстава за живот, односно нема могућности да их стиче, релевантне су околности прописане императивном одредбом члана 151 став 1 Породичног закона. Само супружник који је материјално необезбеђен и неспособан за рад или је незапослен има право на издржавање на терет другог супружника под условом да други супружник има могућност да ту обавезу извршава. Правилно је првостепени суд на основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања закључио да тужена нема довољно средстава за издржавање, никада није била запослена, има само основно образовање, по годинама живота испуњава услов за старосну пензију и нарушеног је здравственог стања, тако да нису испуњени услови прописани цитираном одредбом члана 151 став 1 Породичног закона за обавезивање тужиоца да доприноси издржавању тужене.

Неосновано се жалбом указује и да тужена није неспособна за рад и да стога не испуњава законом предвиђене услове за издржавање на терет бившег супружника. Код правилно утврђене чињенице да је тужена незапослена, да никада није радила и да због година живота нема објективних услова за запослење, а нема довољно сопствених средстава за издржавање, а да прихватање захтева тужене не представља очигледну

неправу за тужиоца, наводи жалбе по оцени другостепеног суда нису од утицаја, јер услови за одређивање издржавања на терет другог супружника у смислу члана 151 Породичног закона не морају бити кумулативно испуњени.

Приликом доношења одлуке Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер су исти без утицаја на могућност другачијег пресуђења.

Правилна је одлука о трошковима поступка садржана у петом ставу изреке побијане пресуде, јер је иста донета правилном применом одредбе члана 207 Породичног закона, имајући у виду да је овај поступак вођен ради развода брака и супружничког издржавања, а одлука о разводу брака односи се на обе стране, па разлози правичности налажу да парничне странке снесу подједнак терет трошкова, односно да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка, те су без утицаја жалбени наводи тужене којима се указује на погрешну примену материјалног права приликом доношења одлуке о трошковима поступка.

На основу изложеног, применом члана 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 и применом члана 401 тачка 2 Закона о парничном поступку, одлучено је као у првом ставу изреке ове пресуде.

Како тужена није успела у жалбеном поступку, то је применом члана 165 став 1 у вези са чланом 153 Закона о парничном поступку као неоснован одбијен њен захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка, одлуком садржаном у другом ставу изреке.

Председник већа-судија
Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић